

Vulkanické sukcesie sarmatsko-bádenskeho veku v oblasti východnej Poľany, stredné Slovensko

L. Šimon

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Mlynská dolina 1, 81704 Bratislava, Slovenská republika, ladislav.simon@geology.sk

V oblasti východnej Poľany sme opísali jedinečné vulkanické sukcesie neogénneho veku. Majú charakter stratovulkanických litofácií. 19 litofácií je vyvinutých v troch vulkanických formáciách (Šimon et al., 2010). Vulkanické sukcesie sú v symbiotickom priestorovom vzťahu a majú kontinuálne laterálny vývoj. Opísané vulkanické formácie reprezentuje novoopísaná formácia Poľana sarmatského veku, formácia Strelníky sarmatského veku a formácia Šútovka bádenskeho veku. Zväčša študovanú oblasť tvorí formácia Poľana s vulkanickou sukcesiou andezitových lávových prúdov, pyroklastík a epiklastík. Územie v okolí Záhorskej skaly je tvorené fáciami prevažne vulkanitov formácie Poľana. V spodnej časti územia sa striedajú fácie epiklastík s pyroklastikami a smerom do vrchu stavby sú uložené lávové prúdy typu Brusnianský grúň a lávové prúdy typu Konce. Územie v okolí Húkavy je tvorené sukcesiou fácií formácie Poľana. V spodnej časti formácie sa striedajú redeponované pyroklastiká s chaotickými brekciami pyroklastických prúdov, v strednej časti sa striedajú epiklastiká s redeponovanými pyroklastikami a vo vrchnej časti sú uložené lávové prúdy typu Brusnianský grúň. Územie v okolí Sedla je tvorené sukcesiou formácie Poľana. Spodnú stavbu formácie tvorí sukcesia epiklastických vulkanických pieskocov s redeponovanými pyroklastikami, lávovým prúdom typu Konce a epiklastickými vulkanickými brekciami, strednú časť územia tvorí sukcesia fácií redeponovaných pyroklastík, epiklastík, lávového prúdu typu Brusnianský grúň s redeponovanými pyroklastikami a vo vrchnej časti sú uložené lávové prúdy typu Brusnianský grúň, typu Poľana a typu Kalamárka. Územie v okolí Úplazu je tvorené

sukcesiou formácie Poľana. V spodnej časti stavby územia je uložená sukcesia redeponovaných pyroklastík s striedajúcich sa s epiklastikami, v strede je dominantná poloha hrubých brekcií pyroklastík a vo vrchnej časti sú uložené na báze redeponované tufy a lávové prúdy typu Brusnianský grúň a najvyššie lávové prúdy typu Poľana. Územie v okolí Javorinky je budované sukcesiou formácie Poľana. V spodnej časti je uložená sukcesia fácií redeponovaných pyroklastík a epiklastikami a pyroklastickými brekciami. Strednú časť tvoria lávové prúdy typu Konce a vrchnú časť tvorí lávový prúd typu Poľana. Územie v okolí Kozieho chrbáta tvorí sukcesia formácie Poľana. V spodnej časti je uložený lávový prúd typu Konce s fáciou redeponovaných pyroklastík, v strednej časti sú uložené prevrstvené fácie redeponovaných pyroklastík s lávovým prúdom typu Konce a na uloženie prevrstvené fácie redeponovaných pyroklastík s lávovým prúdom typu Konce a na vrchu sú lávové prúdy typu Brusnianský Grúň, typu Poľana a Kalamárka. Územie v okolí Breziny je budované formáciou Strelníky a formáciou Poľana. V spodnej časti sú uložené epiklastiká, redeponované pyroklastiká a autochtónne pyroklastiká formácie Strelníky, v strede sú striedajúce sa fácie redeponovaných pyroklastík, lávové prúdy typu Konce a epiklastík formácie Poľana a na vrchu sú lávové prúdy typu Brusnianský grúň formácie Poľana. Územie v okolí Kalamárky je budované formáciou Šútovka a formáciou Poľana. Na spodu sú polohy epiklastík, redeponovaných pyroklastík, lávové prúdy a extrúzie formácie Šútovka v strede sú striedajúce sa polohy lávových prúdov typu Poľana, typu Kalamárka a na vrchu sú lávové prúdy formácie Poľana.

Literatúra:

Šimon, L., Kollárová, V. a Kováčiková M., Geologické profilovanie a paleovulkanická rekonštrukcia sarmatsko-bádenskej stavby stratovulkánu Poľana – východ. – MS, archív ŠGÚDŠ, Bratislava, 206 s.